

TRENDRAPPORT KUST 2015-2016

Kerncijfers kusttoerisme

De focus in dit trendrapport ligt op de trend 2015-2016. Belangrijkste reden hiervoor is de trendbreuk in de vraagcijfers van FOD Economie vanaf 2015. Sinds 2015 bevraagt FOD Economie enkel nog de vergunde, aangemelde of erkende logies. Vooral bij jeugdlogies, vakantieparken en -centra, campings en vakantielogies zorgt dit voor een trendbreuk. Vergelijkingen met de jaren daarvoor dienen dus met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. Vóór 2015 maakte Westtoer voor logiesvormen waarvoor FOD Economie niet over cijfers beschikte, waar mogelijk een inschatting. Deze inschattingen staan in dit rapport *cursief* afgedrukt.

Logiesaanbod

In 2016 doet zich opnieuw een lichte toename voor in de beddencapaciteit aan de Kust (+1%). De totale beddencapaciteit bedroeg op 1 juli **611 572 personen**.

- De capaciteit in **vakantiewoningen** nam met 2% toe tot **95 799 vakantiewoningen** met 478 995 bedden.
- In 2016 daalde **de hotelcapaciteit** lichtjes. Er zijn 9 hotels definitief gestopt (uit het 1* en 2* segment) en 1 hotel veranderde van logiesvorm (naar vakantielogies). Er zijn ook 2 nieuwe hotels: Ibis in De Haan (62 kamers) en het ABC Hotel in Blankenberge (13 kamers; het vroegere Old Bridge Hotel). Globaal zijn er in 2016 8 hotels uit het aanbod verdwenen. Op 1 juli 2016 waren er aan de Kust **197 hotels**. Het aantal bedden daalde met 1% tot 13 401 bedden (in 5 901 kamers). Hoewel de hotels in 2016 gemiddeld iets groter werden (tot 30 kamers per hotel), blijft het merendeel van de hotels eerder kleinschalig: 84% van de hotels heeft 50 kamers of minder en 36% is zelfs kleiner dan 15 kamers.
- Het aantal **gastenkamers** (van 1 tot 15 kamers) blijft relatief beperkt: **160 uitbatingen met 409 kamers** (een toename met 23 kamers of +6%).
- Het aantal **kampeerbedrijven** bleef stabiel op **97 bedrijven** die **4 211 kortkampeerplaatsen** en **21 395 langetermijnkampeerplaatsen** aan bieden. Het Dahliapark in Bredene is tijdelijk gestopt, maar in Middelkerke verkreeg het (vroegere tweedeverblijfpark) Blommenhof een vergunning als verblijfpark. Het aantal kortkampeerplaatsen steeg licht met 1% (+62), het aantal langetermijnkampeerplaatsen nam met 1% af.
- De Kust beschikt over **46 uitbatingen voor jeugdlogies**, goed voor een beddencapaciteit van **5 670 personen**. Dit aanbod bleef stabiel, maar door renovatie of wijzigingen in de erkenning daalde de beddencapaciteit licht (-58 bedden of -1%).

- In vergelijking met 2015 is er een erkend **vakantiecentrum** bijgekomen (Foyer de la Femme in Middelkerke met 80 bedden). De **17 uitbatingen** hebben ongeveer 5 077 bedden.
- **Twee vakantieparken** zorgen voor 800 huurvakantiewoningen.
- De beddencapaciteit in **vakantielogies** bedraagt **711 bedden**.

Ander toeristisch aanbod

- De Kust is verder voorzien van **27 watersportclubs** en **13 jachtclubs in vier kustjachthavens** met **3 553 ligplaatsen**.
- **38 musea/attracties** bieden een ruime keuze aan van attractieparken tot musea voor kunsten of historisch en ambachtelijke gerichte musea. Seasens in Oostende sloot eind 2015 voor onbepaalde tijd de deuren.

Vraag in logies

In de cijfers van FOD Economie zijn sinds 2012 de gastenkamers opgenomen en sinds 2014 ook vakantielogies. Dit zorgt voor een trendbreuk vanaf 2012 en opnieuw vanaf 2014. Sinds 2015 bevraagt FOD Economie enkel nog de vergunde, aangemelde of erkende logies (opnieuw een trendbreuk)¹. Het is dus van belang om de trends voldoende kritisch te bekijken. In de beschrijving hieronder leggen we de focus op de evolutie 2015-2016 die voor het commercieel logies wél volledig vergelijkbaar is.

De Kust staat in 2016 voor **5,5 miljoen aankomsten** en **30,0 miljoen overnachtingen** (zowel toerisme in commercieel logies als tweedeverblijfstoerisme).

- Globaal in het **commercieel logies** zijn er in 2016 **2,6 miljoen aankomsten** en **12,2 miljoen overnachtingen** (incl. directe verhuur goed voor 471 900 aankomsten en 3,9 miljoen overnachtingen). Het aantal aankomsten in commercieel logies neemt licht toe (+1% of +14 332), het aantal overnachtingen daalt licht (-1% of -114 908). Afgerond blijft de gemiddelde verblijfsduur in commercieel logies echter op 4,8 nachten.
- Bij de **hotels** noteren we een daling van 2% in aankomsten en 3% in overnachtingen. De gemiddelde verblijfsduur blijft stabiel op 2,0 nachten. Ook bij de **kortkampeerplaatsen** zien we een daling (-2% in aankomsten en -7% in overnachtingen). De gemiddelde verblijfsduur

¹ Voor de gastenkamers deed Westtoer tussen 2007 en 2011 een inschatting. Omdat FOD Economie enkel beschikt over de cijfers van de verhuurkantoren, doet Westtoer voor vakantiewoningen een inschatting van de verhuur via eigenaar of derde en van het tweedeverblijfsgebruik. Ook het tweedeverblijfsgebruik op de langetermijn-kampeerplaatsen wordt door Westtoer ingeschat.

is er gedaald van 4,7 naar 4,5 nachten. Bij de **vakantieparken en -centra** neemt de vraag toe (+4% aankomsten, +4% overnachtingen), net als bij de **gastenkamers** (+5% aankomsten, +2% overnachtingen) en **vakantielogies** (+3% aankomsten, +8% overnachtingen). Bij **jeugdlogies** zien we een toename in aankomsten (+8%), maar een daling in overnachtingen (-3%). De gemiddelde verblijfsduur daalde er van 3,3 naar 3,0 nachten.

- Het aantal aankomsten bij de verhuur van **vakantiewoningen via een verhuurkantoor** nam toe met 1%, maar de overnachtingen daalden wel met 1%. De gemiddelde verblijfsduur zakte van 11,8 naar 11,6 nachten. Ook bij de **directe verhuur** zien we een lichte daling in de gemiddelde verblijfsduur (van 8,3 naar 8,2 nachten). Het aantal aankomsten bleef stabiel, maar de overnachtingen daalden met 1%.
- Het **tweedeverblijfsgebruik van vakantiewoningen** bleef in 2016 stabiel ten opzichte van 2015. De gemiddelde verblijfsduur bleef stabiel op 6,6 nachten. Het tweedeverblijfstoerisme in vakantiewoningen blijft een heel belangrijk onderdeel van het kusttoerisme met **2,1 miljoen aankomsten** en **13,6 miljoen overnachtingen**.
- Het **tweedeverblijfsgebruik van plaatsen** die men huurt **voor lange termijn op kampeerbedrijven** (langetermijnkampeerplaatsen) wordt ingeschat op **0,8 miljoen aankomsten** en **4,2 miljoen overnachtingen**.²
- Amper **4,3%** van de totale **aankomsten** en **2,0%** van **de overnachtingen** in commercieel logies aan de Kust zijn toe te wijzen aan **zakelijke doeleinden**. De Kust is bijna hoofdzakelijk een bestemming voor vakanties.
- De **gemiddelde bruto bezettingsgraad van de kusthotels** bedroeg in 2016 **50%** met de hoogste bezettingsgraad in juli (77%) en augustus (84%). Van de **106 hotels** die cijfers doorgeven aan Westtoer hebben **21 hotels** een bruto bezettingsgraad van **60% of meer**.

² Voor de inschatting van de vraag op de langetermijnkampeerplaatsen wordt voor 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 bij huurders van langetermijnkampeerplaatsen (update van een studie uit 2008). Daarin zagen we een toename van aankomsten en overnachtingen in vergelijking met 2008.

Ontwikkeling vraag in commercieel logies Kust naar herkomst

- 82% van de aankomsten in commercieel logies zijn binnenlands, 18% buitenlands. Van de overnachtingen zijn er 84% binnenlands en 16% buitenlands.
- De binnenlandse aankomsten zijn met 2% toegenomen, de binnenlandse overnachtingen met 1% gedaald (de gemiddelde verblijfsduur daalde van 5,0 naar 4,9 nachten). Ter vergelijking: op Vlaams niveau nam de binnenlandse markt in 2016 met 3% toe in aankomsten en met 1% in overnachtingen.
- De buitenlandse aankomsten zijn met 4% gedaald, de buitenlandse overnachtingen met 2% (de gemiddelde verblijfsduur steeg van 4,1 naar 4,2 nachten). De impact van de terreuraanslagen in Brussel in maart 2016 is hier niet vreemd aan. Ook op Vlaams niveau daalde het aantal aankomsten van buitenlanders in 2016 met 8% en hun overnachtingen met 6%.
- 96% van de aankomsten en 98% van de overnachtingen worden gegenereerd door vakantiegangers (ontspanning). Slechts een zeer beperkt deel heeft een zakelijk doeleinde.
- 37% van overnachtingen in commercieel logies in 2016 vindt plaats in de maanden juli en augustus.

Samenstelling en evolutie van de vraag van vakantiegangers in commercieel logies aan de Kust:

- De Belgische vakantiegangers zorgen voor 2,0 miljoen van de aankomsten en 10,1 miljoen van de overnachtingen met een gemiddelde verblijfsduur 5,0 nachten. In aankomsten zijn ze in vergelijking met 2015 met 2% toegenomen, maar in overnachtingen daalden ze met 1%.
- De buitenlandse vakantiegangers vertegenwoordigen 437 000 aankomsten (-7%) en 1,9 miljoen overnachtingen (-4%). De daling doet zich voor bij alle buurlanden, met uitzondering van Frankrijk waar de aankomsten licht toenemen (+2%).
- De Duitse vakantiegangers zijn goed voor 108 000 aankomsten (-10%) en 551 000 overnachtingen (-7%). De gemiddelde verblijfsduur is derhalve iets toegenomen (van 4,9 naar 5,1 nachten). In aantal overnachtingen is Duitsland nog steeds de belangrijkste buitenlandse markt voor de Kust.
- De Franse vakantiegangers kenden in 2016 een toename tot 130 000 aankomsten (+2%), goed voor 481 000 overnachtingen (-2%). Zij zijn daarmee zowel in aankomsten als in overnachtingen belangrijker dan de Nederlandse markt en in aankomsten ook belangrijker dan de Duitse markt. Ze verblijven gemiddeld slechts 3,7 nachten op vakantie aan onze Kust.

- De dalende trend van de **Nederlandse vakantiegangers** heeft zich ook in 2016 verdergezet tot een niveau van **100 000 aankomsten** (-6%) en **439 000 overnachtingen** (-2%). Positief is wel dat de gemiddelde verblijfsduur van de Nederlanders opnieuw iets is toegenomen (van 4,2 naar **4,4 nachten**).
- De **Britse vakantiemarkt** kende in 2016 de meest forse achteruitgang. Groot-Brittannië is ook de markt waar de impact van de aanslagen in andere regio's of steden (bv. de Westhoek of Brugge) het duidelijkst merkbaar was. De Britse markt aan de Kust daalde tot een niveau van **40 300 aankomsten** (-20%) en **128 000 overnachtingen** (-22%). De gemiddelde verblijfsduur van de Britten bleef stabiel op **3,2 nachten**.
- De **Luxemburgse markt** is een niet onbelangrijke markt maar ook deze markt daalde in 2016 tot **32 200 aankomsten** (-4%) en **136 400 overnachtingen** (-4%). De gemiddelde verblijfsduur bleef stabiel op **4,2 nachten**.

Dagtoerisme

- In 2016 kwamen **17,6 miljoen dagtoeristen** naar de Kust waarvan 36% in juli en augustus.

Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen

	In miljoen euro	In %
Bestedingen van vakantiegangers in commercieel logies	797,1	27,6
Bestedingen van tweede verblijvers (vakantiewoningen+ langetermijnkampeerplaatsen campings)	1 328,9	46,0
Bestedingen van dagtoeristen	682,8	23,6
Bestedingen meeting industrie (dag & verblijf)	60,0	2,1
Bestedingen bezoekers jachthavens (dag & verblijf)	22,1	0,8
TOTAAL	2 890,9	100,0

Deel 1: Aanbod

Tabel 1.1:
Capaciteit in bedden, logies Kust

Logiesvorm	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016	In % 2016
Hotels	15 917	14 013	12 933	13 551	13 401	-150	2,2
Gastenkamers	442	545	914	919	971	+52	0,2
Vakantieparken (centrale verhuur)	4 465	4 165	4 000	4 000	4 000	+0	0,7
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	19 406	14 910	15 419	15 288	15 509	+221	2,5
Vakantiecentra	7 750	7 252	4 574	4 999	5 077	+78	0,8
Jeugdlogies	4 914	5 281	6 002	5 728	5 670	-58	0,9
Vakantielogies	2 139	2 300	1 284	687	711	+24	0,1
Enkel commercieel gebruik	55 033	48 466	45 126	45 172	45 339	+167	7,4
Individuele vakantiewoningen	383 790	407 755	430 090	442 060	449 850	+7 790	73,6
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	26 260	28 290	28 390	29 105	29 145	+40	4,8
Langetermijnkampeerplaatsen	100 066	94 285	89 830	88 748	87 238	-1 510	14,3
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	510 116	530 330	548 310	559 913	566 233	+6 320	92,6
Totale beddencapaciteit	565 149	578 796	593 436	605 085	611 572	+6 487	100,0

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Tabel 1.2:
Capaciteit hotels naar classificatie, Kust

Classificatie	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016	In % 2016
*	76	45	17	14	11	-3	5,6
**	85	75	58	63	57	-6	28,9
***	114	107	97	99	99	+0	50,3
****	28	24	28	29	30	+1	15,2
Hotels	303	251	200	205	197	-8	100,0
*	1 300	834	404	398	358	-40	6,1
**	1 641	1 409	1 184	1 240	1 157	-83	19,6
***	3 043	2 977	2 803	3 000	2 977	-23	50,4
****	1 206	1 071	1 316	1 333	1 409	+76	23,9
Hotelkamers	7 190	6 291	5 707	5 971	5 901	-70	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.3:
Capaciteit hotels naar grootte, Kust

Grootte	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016	In % 2016
1 – 15 kamers	138	109	80	77	71	-6	36,0
16 – 50 kamers	137	118	91	97	94	-3	47,7
51 – 100 kamers	24	19	23	25	26	+1	13,2
>100 kamers	4	5	6	6	6	+0	3,0
Hotels	303	251	200	205	197	-8	100,0
1 – 15 kamers	1 402	1 110	795	770	722	-48	12,2
16 – 50 kamers	3 619	3 242	2 574	2 710	2 613	-97	44,3
51 – 100 kamers	1 645	1 300	1 575	1 705	1 780	+75	30,2
>100 kamers	524	639	763	786	786	+0	13,3
Hotelkamers	7 190	6 291	5 707	5 971	5 901	-70	100,0
Gemiddelde grootte hotels	23,7	25,1	28,5	29,1	30,0	-	-

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.4:
Capaciteit gastenkamers, Kust

	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016	In % 2016
<i>Aangemelde uitbatingen</i>	-	-	65	87	97	+10	60,6
<i>Vergunde uitbatingen</i>	-	-	35	52	57	+5	35,6
Uitbatingen in logiesdecreet	-	-	100	139	154	+15	96,3
Uitbatingen buiten logiesdecreet	83	105	43	11	6	-5	3,8
Uitbatingen	83	105	143	150	160	+10	100,0
<i>Aangemelde kamers</i>	-	-	123	156	173	+17	42,3
<i>Vergunde kamers</i>	-	-	144	198	223	+25	54,5
Kamers in logiesdecreet	-	-	267	354	396	+42	96,8
Kamers buiten logiesdecreet	197	243	115	32	13	-19	3,2
Kamers	197	243	382	386	409	+23	100,0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.5:
Capaciteit jeugdlogies en vakantiecentra, Kust

	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016
Jeugdlogies						
Uitbatingen	43	44	49	46	46	+0
Kamers/ slaapzalen	1 030	1 176	1 192	1 128	1 128	+0
Vaste beddencapaciteit	4 742	5 045	5 702	5 428	5 370	-58
Andere beddencapaciteit	172	236	300	300	300	+0
Totale beddencapaciteit	4 914	5 281	6 002	5 728	5 670	-58
Vakantiecentra						
Uitbatingen	35	31	18	16	17	+1
Kamers/ vakantiewoningen	2 490	2 385	1 556	1 595	1 620	+25
Totale beddencapaciteit	7 750	7 252	4 574	4 999	5 077	+78

Bron: Westtoer, CJT en VLIS

Tabel 1.6:
Capaciteit op kampeerbedrijven en vakantieparken, Kust

	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016
Kampeerbedrijven						
Uitbatingen	112	102	99	97	97	+0
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	5 299	4 104	4 159	4 149	4 211	+62
Langetermijnkampeerplaatsen (> 31 dagen)	24 362	22 978	21 964	21 715	21 395	-320
Totaal kampeerplaatsen	29 661	27 082	26 123	25 864	25 606	-258
Vakantieparken						
Uitbatingen	4	5	2	2	2	+0
Huurvakantiewoningen (volledig in centrale verhuur)	893	833	800	800	800	+0
Vakantiewoningen	1 067	1 299	437	437	437	+0
Totaal vakantiewoningen	1 960	2 132	1 237	1 237	1 237	+0

Bron: Westtoer en VLIS

Tabel 1.7:
Capaciteit vakantiewoningen, Kust

	2002	2007	2013	2015	2016	2015-2016	In % 2016
Individuele vakantiewoningen	76 758	81 551	86 018	88 412	89 970	+1 558	93,9
Vakantiewoningen op tweede verblijf parken	4 185	4 359	5 241	5 384	5 392	+8	5,6
Vakantiewoningen op vakantieparken	1 067	1 299	437	437	437	+0	0,5
Totaal vakantiewoningen	82 010	87 209	91 696	94 233	95 799	+1 566	100,0
Herkomst eigenaars (excl. vakantiewoningen op vakantieparken)							
België	n.b.	79 266	84 420	86 951	88 509	+1 558	92,8
Duitsland	n.b.	2 306	2 303	2 227	2 189	-38	2,3
Nederland	n.b.	1 246	1 228	1 147	1 139	-8	1,2
Frankrijk	n.b.	1 460	1 431	1 436	1 377	-59	1,4
Luxemburg	n.b.	1 117	1 274	1 362	1 422	+60	1,5
Verenigd Koninkrijk	n.b.	95	105	111	123	+12	0,1
Niet-buurlanden	n.b.	420	498	562	603	+41	0,6
Totaal	80 943	85 910	91 259	93 796	95 362	+1 566	100,0

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen, VLIS en Westtoer

Tabel 1.8:
Watersport en musea/ attracties, Kust

	2015	2016	2015-2016
Watersport			
Watersportclubs	27	27	+0
Jachtclubs	13	13	+0
Ligplaatsen in jachthavens	3 553	3 553	+0
Musea/ Attracties			
Attractieparken/ Rondvaarten	13	12	-1
Wetenschap / Natuur	5	5	+0
Kunsten	3	3	+0
Historisch	14	14	+0
Ambachtelijk	4	4	+0
Totaal musea/ attracties	39	38	-1

Bron: Westtoer en MDK

Deel 2: Vraag

NOOT BIJ INTERPRETATIE VRAAGCIJFERS

Voor een correcte interpretatie van de vraagcijfers 2015 in vergelijking met die van de jaren daarvoor, dient rekening gehouden te worden met volgende opmerking op de website van FOD Economie:

"Opgelet, er zijn een aantal veranderingen in 2015 ten opzichte van 2014:

- Ten gevolge van een verandering van het koninklijk besluit van 12 januari 2015, wordt het totaal aantal aangevers vanaf 2015 beperkt tot de vergunde, aangemelde, erkende of geautoriseerde logies. De aangevers die niet meer ondervraagd werden in 2015 vertegenwoordigden (voor heel België) 1 908 757 overnachtingen in 2014 op een totaal van 32 605 681 overnachtingen.*
- Er werd een nieuwe categorie toegevoegd: 'nace 55203 = Gites, vakantiewoningen en -appartementen'. De cijfers voor deze categorie zijn gebaseerd op een steekproef getrokken op provincieniveau, uitgezonderd de kust, waar de cijfers geleverd worden door de verhuurkantoren. Deze categorie omvat 6 165 589 overnachtingen in België in 2015.*

Om deze redenen is elke vergelijking met de voorgaande jaren onmogelijk."

In een aantal gevallen is er vanaf 2015 dus sprake van een trendbreuk, vooral bij jeugdlogies, vakantieparken & -centra, campings en vakantielogies. Voor de niet-kustgemeenten is er ook een trendbreuk bij de cijfers van huurvakantiewoningen. De interpretatie van de evolutie dient dan ook met de nodige voorzichtigheid te gebeuren. En de vergelijking van het totaal aantal aankomsten en overnachtingen kan niet zomaar gemaakt worden: een bepaalde daling of stijging is immers niet noodzakelijk een realiteit, maar kan het gevolg zijn van een gewijzigde methodologie in de bevraging van FOD Economie.

In de tabellen hierna staan de cijfers die wél vergeleken kunnen worden in het zwart, de cijfers waarbij dit niet het geval is, staan omwille van de trendbreuk in het grijs.

Tabel 2.1:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (aankomsten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Hotels	901 255	831 662	854 888	983 162	962 992	-20 170
<i>Gastenkamers</i>	<i>25 645</i>	<i>30 816</i>	<i>46 454</i>	<i>42 370</i>	<i>44 490</i>	<i>+2 120</i>
Vakantieparken	219 499	192 784	220 895	467 875	485 479	+17 604
Vakantiecentra	380 395	384 816	384 680			
Jeugdlogies				159 312	172 572	+13 260
Kortkampeerplaatsen	123 434	128 971	120 694	113 694	111 709	-1 985
Vakantielogies	-	-	-	17 830	18 343	+513
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	370 619	365 290	306 198	303 558	305 258	+1 700
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	2 020 847	1 934 339	1 933 809	2 087 801	2 100 843	+13 042
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>559 323</i>	<i>557 167</i>	<i>468 410</i>	<i>470 630</i>	<i>471 920</i>	<i>+1 290</i>
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	2 580 170	2 491 506	2 402 219	2 558 431	2 572 763	+14 332
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>1 746 357</i>	<i>1 739 014</i>	<i>1 944 340</i>	<i>2 052 160</i>	<i>2 062 100</i>	<i>+9 940</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>616 960</i>	<i>616 796</i>	<i>603 980</i>	<i>597 570</i>	<i>839 370</i>	<i>+241 800</i>
Tweedeverblijfsgebruik	2 363 317	2 355 810	2 548 320	2 649 730	2 901 470	+251 740
Totaal	4 943 487	4 847 316	4 950 539	5 208 161	5 474 233	+266 072

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd voor 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.2:
Verblijfstoerisme naar logiesvorm (overnachtingen), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Hotels	2 128 449	1 886 087	1 801 276	1 979 602	1 923 467	-56 135
<i>Gastenkamers</i>	<i>58 983</i>	<i>70 876</i>	<i>95 088</i>	<i>81 602</i>	<i>83 467</i>	<i>+1 865</i>
Vakantieparken	1 101 581	949 721	975 167	1 710 145	1 781 279	+71 134
Vakantiecentra	1 426 008	1 387 995	1 310 313			
Jeugdlogies				527 942	512 494	-15 448
Kortkampeerplaatsen	707 948	667 119	573 016	538 945	501 089	-37 856
Vakantielogies	-	-	-	34 092	36 804	+2 712
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 379 153	4 968 051	3 986 298	3 581 961	3 535 021	-46 940
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	10 802 122	9 929 849	8 741 158	8 454 289	8 373 621	-80 668
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	<i>5 517 221</i>	<i>4 987 014</i>	<i>3 697 560</i>	<i>3 901 330</i>	<i>3 867 090</i>	<i>-34 240</i>
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	16 319 343	14 916 863	12 438 718	12 355 619	12 240 711	-114 908
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	<i>13 300 362</i>	<i>12 469 672</i>	<i>12 097 400</i>	<i>13 609 780</i>	<i>13 576 680</i>	<i>-33 100</i>
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	<i>3 593 872</i>	<i>3 595 759</i>	<i>3 519 430</i>	<i>3 480 560</i>	<i>4 214 830</i>	<i>+734 270</i>
Tweedeverblijfsgebruik	16 894 234	16 065 431	15 616 830	17 090 340	17 791 510	+701 170
Totaal	33 213 577	30 982 294	28 055 548	29 445 959	30 032 221	+586 262

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd voor 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.3:

Verblijfstoerisme naar logiesvorm (gemiddelde verblijfsduur in nachten), Kust

Logiesvorm	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Hotels	2,4	2,3	2,1	2,0	2,0	-
<i>Gastenkamers</i>	2,3	2,3	2,0	1,9	1,9	-
Vakantieparken	5,0	4,9	4,4	3,7	3,7	-
Vakantiecentra	3,7	3,6	3,4			
Jeugdlogies				3,3	3,0	-
Kortkampeerplaatsen	5,7	5,2	4,7	4,7	4,5	-
Vakantielogies	-	-	-	1,9	2,0	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,5	13,6	13,0	11,8	11,6	-
Commercieel logies excl. direct verhuur (FOD)	5,3	5,1	4,5	4,0	4,0	
<i>Directe verhuur (via eigenaar/ derde)</i>	9,9	9,0	7,9	8,3	8,2	-
Commercieel logies (incl. vakantiewoningen)	6,3	6,0	5,2	4,8	4,8	-
<i>Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen</i>	7,6	7,2	6,2	6,6	6,6	-
<i>Langetermijnkampeerplaatsen</i>	5,8	5,8	5,8	5,8	5,0	-
Tweedeverblijfsgebruik	7,1	6,8	6,1	6,4	6,1	-
Totaal	6,7	6,4	5,7	5,7	5,5	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer. Voor de inschatting van de vraag bij de langetermijnkampeerplaatsen werd voor 2016 gebruik gemaakt van recente resultaten van een onderzoek van Westtoer uit 2015 (update van een studie uit 2008). Tot en met 2015 werden voor deze inschatting de resultaten van de studie uit 2008 gebruikt. Vergelijking van beide volumes dient met de nodige voorzichtigheid te gebeuren.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.4:
Verblijfstoerisme commercieel logies naar doel, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 402 219	2 558 431	2 572 763	+14 332
Ontspanning, vakantie	2 449 121	2 405 698	2 302 354	2 459 227	2 461 091	+1 864
Conferenties, congres, seminaries	53 602	34 188	56 766	51 344	44 818	-6 526
Andere beroepsdoeleinden	77 447	51 620	43 099	47 860	66 854	+18 994
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	12 438 718	12 355 619	12 240 711	-114 908
Ontspanning, vakantie	15 998 033	14 725 781	12 190 806	12 127 565	11 990 774	-136 791
Conferenties, congres, seminaries	112 032	77 237	152 405	121 400	107 044	-14 356
Andere beroepsdoeleinden	209 278	113 845	95 507	106 654	142 893	+36 239
Gemiddelde verblijfsduur in nachten	6,3	6,0	5,2	4,8	4,8	-
Ontspanning, vakantie	6,5	6,1	5,3	4,9	4,9	-
Conferenties, congres, seminaries	2,1	2,3	2,7	2,4	2,4	-
Andere beroepsdoeleinden	2,7	2,2	2,2	2,2	2,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.5:
Bruto kamerbezettingsgraad hotels (in %), Kust

Maand	2016
Januari	22
Februari	30
Maart	38
April	47
Mei	56
Juni	57
Juli	77
Augustus	84
September	70
Oktober	46
November	35
December	30
Jaar	50
Aantal hotels in steekproef	106

Bron: Westtoer

Tabel 2.6:
Aantal hotels naar categorie van kamerbezettingsgraad hotels, Kust

Bruto bezettingsgraad	2016
70,0 en meer	5
60,0 – 69,9	16
50,0 – 59,9	16
40,0 – 49,9	26
30,0 – 39,9	20
Minder dan 30,0	23
Aantal hotels in steekproef	106

Bron: Westtoer

Tabel 2.7:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	2 580 170	2 491 506	2 402 219	2 558 431	2 572 763	+14 332
België	2 042 948	2 007 278	1 945 143	2 067 449	2 101 777	+34 328
Nederland	166 106	152 447	120 321	112 434	105 072	-7 362
Duitsland	118 566	119 005	111 209	124 502	111 695	-12 807
Frankrijk	85 498	93 711	110 315	131 852	133 968	2 116
Verenigd Koninkrijk	91 111	52 311	49 172	54 283	43 401	-10 882
Luxemburg	36 108	34 833	35 007	35 344	33 526	-1 818
Niet-buurlanden	39 833	31 921	31 052	32 567	43 324	+10 757
Overnachtingen	16 319 343	14 916 863	12 438 718	12 355 619	12 240 711	-114 908
België	13 527 477	12 532 984	10 384 097	10 344 318	10 276 801	-67 517
Nederland	962 327	748 888	510 547	457 393	446 861	-10 532
Duitsland	725 190	706 696	609 790	601 961	559 760	-42 201
Frankrijk	474 135	423 029	449 157	499 120	487 595	-11 525
Verenigd Koninkrijk	297 075	168 697	162 354	170 781	134 951	-35 830
Luxemburg	199 308	185 044	172 745	146 255	139 030	-7 225
Niet-buurlanden	133 831	151 525	150 028	135 791	195 713	+59 922
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,2	4,8	4,8	-
België	6,6	6,2	5,3	5,0	4,9	-
Nederland	5,8	4,9	4,2	4,1	4,3	-
Duitsland	6,1	5,9	5,5	4,8	5,0	-
Frankrijk	5,5	4,5	4,1	3,8	3,6	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,2	3,3	3,1	3,1	-
Luxemburg	5,5	5,3	4,9	4,1	4,1	-
Niet-buurlanden	3,4	4,7	4,8	4,2	4,5	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.8:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij vakanties, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	2 449 121	2 405 698	2 302 354	2 459 227	2 461 091	+1 864
België	1 950 661	1 942 866	1 865 006	1 990 987	2 024 314	+33 327
Nederland	162 324	149 921	115 613	106 688	100 420	-6 268
Duitsland	114 400	115 402	107 263	120 750	108 442	-12 308
Frankrijk	82 402	91 181	108 190	128 519	130 486	+1 967
Verenigd Koninkrijk	75 839	47 310	46 476	50 442	40 316	-10 126
Luxemburg	34 801	34 059	33 837	33 516	32 224	-1 292
Niet-buurlanden	28 694	24 959	25 969	28 325	24 889	-3 436
Overnachtingen	15 998 033	14 725 781	12 190 806	12 127 565	11 990 774	-136 791
België	13 307 361	12 393 766	10 187 957	10 164 082	10 103 165	-60 917
Nederland	954 001	743 334	500 390	447 508	438 534	-8 974
Duitsland	715 282	697 127	595 327	593 476	551 401	-42 075
Frankrijk	465 774	418 423	445 246	493 437	481 438	-11 999
Verenigd Koninkrijk	252 446	155 413	156 436	163 354	127 742	-35 612
Luxemburg	194 983	182 671	168 866	141 932	136 376	-5 556
Niet-buurlanden	108 186	135 047	136 584	123 776	152 118	+28 342
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,5	6,1	5,3	4,9	4,9	-
België	6,8	6,4	5,5	5,1	5,0	-
Nederland	5,9	5,0	4,3	4,2	4,4	-
Duitsland	6,3	6,0	5,6	4,9	5,1	-
Frankrijk	5,7	4,6	4,1	3,8	3,7	-
Verenigd Koninkrijk	3,3	3,3	3,4	3,2	3,2	-
Luxemburg	5,6	5,4	5,0	4,2	4,2	-
Niet-buurlanden	3,8	5,4	5,3	4,4	6,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.9:
Herkomst van verblijfstoerisme commercieel logies bij zakentoeerisme, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	131 049	85 808	99 865	99 204	111 672	+12 468
België	92 287	64 412	80 137	76 462	77 463	+1 001
Nederland	3 782	2 526	4 708	5 746	4 652	-1 094
Duitsland	4 166	3 603	3 946	3 752	3 253	-499
Frankrijk	3 096	2 530	2 125	3 333	3 482	+149
Verenigd Koninkrijk	15 272	5 001	2 696	3 841	3 085	-756
Luxemburg	1 307	774	1 170	1 828	1 302	-526
Niet-buurlanden	11 139	6 962	5 083	4 242	18 435	+14 193
Overnachtingen	321 310	191 082	247 912	228 054	249 937	+21 883
België	220 116	139 218	196 140	180 236	173 636	-6 600
Nederland	8 326	5 554	10 157	9 885	8 327	-1 558
Duitsland	9 908	9 569	14 463	8 485	8 359	-126
Frankrijk	8 361	4 606	3 911	5 683	6 157	+474
Verenigd Koninkrijk	44 629	13 284	5 918	7 427	7 209	-218
Luxemburg	4 325	2 373	3 879	4 323	2 654	-1 669
Niet-buurlanden	25 645	16 478	13 444	12 015	43 595	+31 580
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,5	2,2	2,5	2,3	2,2	-
België	2,4	2,2	2,4	2,4	2,2	-
Nederland	2,2	2,2	2,2	1,7	1,8	-
Duitsland	2,4	2,7	3,7	2,3	2,6	-
Frankrijk	2,7	1,8	1,8	1,7	1,8	-
Verenigd Koninkrijk	2,9	2,7	2,2	1,9	2,3	-
Luxemburg	3,3	3,1	3,3	2,4	2,0	-
Niet-buurlanden	2,3	2,4	2,6	2,8	2,4	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.10:
Logiesvorm van Belgische vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016	
Aankomsten	1 950 661	1 942 866	1 865 006	1 990 987	2 024 314	+33 327	
Hotels	581 810	571 147	606 869	712 535	701 838	-10 697	
<i>Gastenkamers</i>	19 288	22 874	35 456	31 647	34 319	+2 672	
Vakantieparken	97 961	92 162	105 665	318 108	336 792	+18 684	
Vakantiecentra	331 092	340 644	338 118		143 764	154 208	+10 444
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	83 937	87 351	79 419
	-	-	-	12 834	13 791	+957	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	313 863	306 522	259 689	253 975	258 933	+4 958	
<i>Directe verhuur</i>	522 710	522 166	439 790	442 290	443 980	+1 690	
Overnachtingen	13 307 361	12 393 766	10 187 957	10 164 082	10 103 165	-60 917	
Hotels	1 322 831	1 253 344	1 206 540	1 359 191	1 326 022	-33 169	
<i>Gastenkamers</i>	42 826	50 477	69 304	57 850	60 836	+2 986	
Vakantieparken	482 315	462 655	453 012	1 131 769	1 190 422	+58 653	
Vakantiecentra	1 279 555	1 274 070	1 184 247		484 650	468 605	-16 045
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	509 322	479 352	393 151
	-	-	-	23 490	26 434	+2 944	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	4 611 041	4 235 622	3 415 413	3 061 657	3 030 267	-31 390	
<i>Directe verhuur</i>	5 059 471	4 638 246	3 466 290	3 659 170	3 628 650	-30 520	
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,8	6,4	5,5	5,1	5,0	-	
Hotels	2,3	2,2	2,0	1,9	1,9	-	
<i>Gastenkamers</i>	2,2	2,2	2,0	1,8	1,8	-	
Vakantieparken	4,9	5,0	4,3	3,6	3,5	-	
Vakantiecentra	3,9	3,7	3,5		3,4	3,0	-
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	6,1	5,5	5,0
	-	-	-	1,8	1,9	-	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,7	13,8	13,2	12,1	11,7	-	
<i>Directe verhuur</i>	9,7	8,9	7,9	8,3	8,2	-	

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.11:
Logiesvorm van buitenlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	498 460	462 832	437 348	468 240	436 777	-31 463
Hotels	232 118	202 018	181 398	203 171	176 326	-26 845
<i>Gastenkamers</i>	6 357	7 942	9 032	9 666	8 963	-703
Vakantieparken	113 164	100 622	115 094	128 468	131 300	+2 832
Vakantiecentra	13 955	16 861	15 923			
Jeugdlogies				6 723	10 645	+3 922
Kortkampeerplaatsen	39 497	41 620	40 772	37 679	31 154	-6 525
Vakantielogies	-	-	-	4 610	4 124	-486
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	56 756	58 768	46 509	49 583	46 325	-3 258
<i>Directe verhuur</i>	36 613	35 001	28 620	28 340	27 940	-400
Overnachtingen	2 690 672	2 332 015	2 002 849	1 963 483	1 887 609	-75 874
Hotels	601 081	509 751	443 034	474 091	408 212	-65 879
<i>Gastenkamers</i>	16 157	20 399	21 869	21 654	19 757	-1 897
Vakantieparken	598 800	487 066	521 566	526 578	557 529	+30 951
Vakantiecentra	50 146	45 835	43 245			
Jeugdlogies				16 942	21 451	+4 509
Kortkampeerplaatsen	198 626	187 767	170 980	151 982	128 482	-23 500
Vakantielogies	-	-	-	9 772	8 984	-788
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	768 112	732 429	570 885	520 304	504 754	-15 550
<i>Directe verhuur</i>	457 750	348 768	231 270	242 160	238 440	-3 720
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,4	5,0	4,6	4,2	4,3	-
Hotels	2,6	2,5	2,4	2,3	2,3	-
<i>Gastenkamers</i>	2,5	2,6	2,4	2,2	2,2	-
Vakantieparken	5,3	4,8	4,5	4,1	4,2	-
Vakantiecentra	3,6	2,7	2,7			
Jeugdlogies				2,5	2,0	-
Kortkampeerplaatsen	5,0	4,5	4,2	4,0	4,1	-
Vakantielogies	-	-	-	2,1	2,2	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	13,5	12,5	12,3	10,5	10,9	-
<i>Directe verhuur</i>	12,5	10,0	8,1	8,5	8,5	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.12:
Logiesvorm van Nederlandse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	162 324	149 921	115 613	106 688	100 420	-6 268
Hotels	59 019	56 677	44 318	46 031	40 745	-5 286
<i>Gastenkamers</i>	1 555	2 082	2 332	2 617	2 217	-400
Vakantieparken	50 251	45 821	32 385	24 153	26 667	+2 514
Vakantiecentra	3 663	4 541	3 942		2 723	-265
Jeugdlogies				2 988		
Kortkampeerplaatsen	17 985	14 716	15 146	13 438	11 408	-2 030
Vakantielogies	-	-	-	1 008	1 121	+113
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	15 109	14 570	9 090	8 883	7 999	-884
<i>Directe verhuur</i>	14 742	11 514	8 400	7 570	7 540	-30
Overnachtingen	954 001	743 334	500 390	447 508	438 534	-8 974
Hotels	128 007	122 164	88 298	91 884	79 691	-12 193
<i>Gastenkamers</i>	3 316	4 472	5 300	5 033	4 386	-647
Vakantieparken	266 380	226 597	154 872	107 223	126 070	+18 847
Vakantiecentra	9 130	11 077	9 154		6 466	-591
Jeugdlogies				7 057		
Kortkampeerplaatsen	101 910	70 750	70 809	62 084	53 320	-8 764
Vakantielogies	-	-	-	1 911	2 165	+254
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	212 299	182 775	114 537	103 266	97 826	-5 440
<i>Directe verhuur</i>	232 959	125 499	57 420	69 050	68 610	-440
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,9	5,0	4,3	4,2	4,4	-
Hotels	2,2	2,2	2,0	2,0	2,0	-
<i>Gastenkamers</i>	2,1	2,1	2,3	1,9	2,0	-
Vakantieparken	5,3	4,9	4,8	4,4	4,7	-
Vakantiecentra	2,5	2,4	2,3		2,4	-
Jeugdlogies				2,4		
Kortkampeerplaatsen	5,7	4,8	4,7	4,6	4,7	-
Vakantielogies	-	-	-	1,9	1,9	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,1	12,5	12,6	11,6	12,2	-
<i>Directe verhuur</i>	15,8	10,9	6,8	9,1	9,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.13:
Logiesvorm van Duitse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016	
Aankomsten	114 400	115 402	107 263	120 750	108 442	-12 308	
Hotels	43 441	40 382	39 271	44 145	38 840	-5 305	
<i>Gastenkamers</i>	2 475	3 080	2 806	3 461	3 494	+33	
Vakantieparken	24 668	24 338	20 649	26 729	22 590	-4 139	
Vakantiecentra	2 402	2 935	2 728		1 133	1 481	+348
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	9 975	11 683	13 991
	-	-	-	1 053	824	-229	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21 870	23 463	20 408	24 460	23 362	-1 098	
<i>Directe verhuur</i>	9 569	9 521	7 410	7 120	6 980	-140	
Overnachtingen	715 282	697 127	595 327	593 476	551 401	-42 075	
Hotels	127 115	118 826	110 661	120 309	104 680	-15 629	
<i>Gastenkamers</i>	6 994	8 922	8 361	9 787	9 464	-323	
Vakantieparken	158 464	135 012	111 100	115 229	106 914	-8 315	
Vakantiecentra	6 141	8 703	7 276		4 060	3 728	-332
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	49 864	54 480	65 287
	-	-	-	2 499	2 366	-133	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	269 533	272 035	227 792	233 670	224 202	-9 468	
<i>Directe verhuur</i>	97 171	99 149	64 850	53 040	51 660	-1 380	
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	6,3	6,0	5,6	4,9	5,1	-	
Hotels	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7	-	
<i>Gastenkamers</i>	2,8	2,9	3,0	2,8	2,7	-	
Vakantieparken	6,4	5,5	5,4	4,3	4,7	-	
Vakantiecentra	2,6	3,0	2,7		3,6	2,5	-
Jeugdlogies				Kortkampeerplaatsen	5,0	4,7	4,7
	-	-	-	2,4	2,9	-	
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	11,6	11,2	9,6	9,6	-	
<i>Directe verhuur</i>	10,2	10,4	8,8	7,4	7,4	-	

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.14:
Logiesvorm van Franse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	82 402	91 181	108 190	128 519	130 486	+1 967
Hotels	25 934	31 052	29 545	36 953	34 859	-2 094
<i>Gastenkamers</i>	779	946	1 833	1 475	1 511	+36
Vakantieparken	28 341	24 940	52 849	65 654	70 176	+4 522
Vakantiecentra	3 268	4 043	4 458			
Jeugdlogies				1 297	3 021	+1 724
Kortkampeerplaatsen	5 652	9 016	3 768	4 265	3 134	-1 131
Vakantielogies	-	-	-	706	787	+81
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	11 690	11 839	8 157	8 379	7 428	-951
<i>Directe verhuur</i>	6 738	9 345	7 580	9 790	9 570	-220
Overnachtingen	465 774	418 423	445 246	493 437	481 438	-11 999
Hotels	49 892	57 023	52 426	63 503	59 794	-3 709
<i>Gastenkamers</i>	1 543	1 847	3 463	2 673	2 456	-217
Vakantieparken	117 463	96 082	207 897	242 237	248 877	+6 640
Vakantiecentra	19 771	9 291	12 606			
Jeugdlogies				2 154	4 295	+2 141
Kortkampeerplaatsen	25 640	42 223	10 630	14 395	9 416	-4 979
Vakantielogies	-	-	-	1 140	1 367	+227
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	170 651	143 196	95 874	88 245	78 033	-10 212
<i>Directe verhuur</i>	80 814	68 761	62 350	79 090	77 200	-1 890
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,7	4,6	4,1	3,8	3,7	-
Hotels	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	-
<i>Gastenkamers</i>	2,0	2,0	1,9	1,8	1,6	-
Vakantieparken	4,1	3,9	3,9	3,7	3,5	-
Vakantiecentra	6,0	2,3	2,8			
Jeugdlogies				1,7	1,4	-
Kortkampeerplaatsen	4,5	4,7	2,8	3,4	3,0	-
Vakantielogies	-	-	-	1,6	1,7	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	14,6	12,1	11,8	10,5	10,5	-
<i>Directe verhuur</i>	12,0	7,4	8,2	8,1	8,1	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.15:
Logiesvorm van Britse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	75 839	47 310	46 476	50 442	40 316	-10 126
Hotels	63 398	39 039	33 587	36 079	28 010	-8 069
<i>Gastenkamers</i>	702	739	826	692	592	-100
Vakantieparken	6 412	2 172	4 695	7 007	5 759	-1 248
Vakantiecentra	1 227	1 579	2 008		1 588	+793
Jeugdlogies	2 778	2 793	3 602	3 671	2 741	-930
Kortkampeerplaatsen	-	-	-	963	631	-332
Vakantielogies	925	709	1 298	995	745	-250
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	397	279	460	240	250	+10
<i>Directe verhuur</i>	252 446	155 413	156 436	163 354	127 742	-35 612
Overnachtingen	186 756	116 119	96 044	99 544	74 285	-25 259
Hotels	1 889	2 047	1 992	1 364	952	-412
<i>Gastenkamers</i>	36 114	11 116	22 265	32 213	27 083	-5 130
Vakantieparken	3 282	4 540	4 858		3 371	+687
Vakantiecentra	9 641	9 007	9 955	9 169	7 308	-1 861
Jeugdlogies	-	-	-	2 325	1 351	-974
Kortkampeerplaatsen	13 156	10 028	16 752	12 595	9 892	-2 703
Vakantielogies	1 608	2 556	4 570	3 460	3 500	+40
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	3,3	3,3	3,4	3,2	3,2	-
<i>Directe verhuur</i>	2,9	3,0	2,9	2,8	2,7	-
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	2,7	2,8	2,4	2,0	1,6	-
Hotels	5,6	5,1	4,7	4,6	4,7	-
<i>Gastenkamers</i>	2,7	2,9	2,4		2,1	-
Vakantieparken	3,5	3,2	2,8	2,5	2,7	-
Vakantiecentra	-	-	-	2,4	2,1	-
Jeugdlogies	14,2	14,1	12,9	12,7	13,3	-
Kortkampeerplaatsen	4,1	9,2	9,9	14,4	14,0	-
Vakantielogies						
Verhuur via toeristische verhuurkantoren						
<i>Directe verhuur</i>						

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.16:
Logiesvorm van Luxemburgse vakantiegangers in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	34 801	34 059	33 837	33 516	32 224	-1 292
Hotels	18 509	19 099	19 630	22 632	20 194	-2 438
<i>Gastenkamers</i>	<i>491</i>	<i>661</i>	<i>342</i>	<i>584</i>	<i>523</i>	<i>-61</i>
Vakantieparken	3 104	2 976	2 889	1 992	3 201	+1 209
Vakantiecentra	1 729	1 942	1 618		488	+405
Jeugdlogies				83		
Kortkampeerplaatsen	1 054	1 188	1 178	1 122	1 096	-26
Vakantielogies	-	-	-	291	386	+95
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	5 592	5 560	4 650	4 672	4 196	-476
<i>Directe verhuur</i>	<i>4 322</i>	<i>2 633</i>	<i>3 530</i>	<i>2 140</i>	<i>2 140</i>	<i>+0</i>
Overnachtingen	194 983	182 671	168 866	141 932	136 376	-5 556
Hotels	58 252	59 055	57 088	60 876	54 651	-6 225
<i>Gastenkamers</i>	<i>1 575</i>	<i>2 040</i>	<i>826</i>	<i>1 215</i>	<i>1 202</i>	<i>-13</i>
Vakantieparken	17 875	16 128	14 913	7 130	14 471	+7 341
Vakantiecentra	8 178	8 294	6 688		1 272	+1 032
Jeugdlogies				240		
Kortkampeerplaatsen	5 170	5 767	5 657	5 827	5 501	-326
Vakantielogies	-	-	-	674	875	+201
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	68 584	66 803	56 414	47 270	39 774	-7 496
<i>Directe verhuur</i>	<i>35 349</i>	<i>24 584</i>	<i>27 280</i>	<i>18 700</i>	<i>18 630</i>	<i>-70</i>
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	5,6	5,4	5,0	4,2	4,2	-
Hotels	3,1	3,1	2,9	2,7	2,7	-
<i>Gastenkamers</i>	<i>3,2</i>	<i>3,1</i>	<i>2,4</i>	<i>2,1</i>	<i>2,3</i>	<i>-</i>
Vakantieparken	5,8	5,4	5,2	3,6	4,5	-
Vakantiecentra	4,7	4,3	4,1		2,6	-
Jeugdlogies				2,9		
Kortkampeerplaatsen	4,9	4,9	4,8	5,2	5,0	-
Vakantielogies	-	-	-	2,3	2,3	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	12,3	12,0	12,1	10,1	9,5	-
<i>Directe verhuur</i>	<i>8,2</i>	<i>9,3</i>	<i>7,7</i>	<i>8,7</i>	<i>8,7</i>	<i>-</i>

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.17:
Logiesvorm van vakantiegangers uit niet-buurlanden in commercieel logies, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	28 694	24 959	25 969	28 325	24 889	-3 436
Hotels	21 817	15 769	15 047	17 331	13 678	-3 653
<i>Gastenkamers</i>	355	434	893	837	626	-211
Vakantieparken	388	375	1 627	2 933	2 907	-26
Vakantiecentra	1 666	1 821	1 169		427	1 344
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	2 053	2 224	3 087	2 534	1 904	-630
Vakantielogies	-	-	-	589	375	-214
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	1 570	2 627	2 906	2 194	2 595	+401
<i>Directe verhuur</i>	845	1 709	1 240	1 480	1 460	-20
Overnachtingen	108 186	135 047	136 584	123 776	152 118	+28 342
Hotels	51 059	36 564	38 517	37 975	35 111	-2 864
<i>Gastenkamers</i>	840	1 071	1 927	1 582	1 297	-285
Vakantieparken	2 504	2 131	10 519	22 546	34 114	+11 568
Vakantiecentra	3 644	3 930	2 663		747	2 319
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	6 401	5 540	8 642	5 625	4 550	-1 075
Vakantielogies	-	-	-	1 223	860	-363
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	33 889	57 592	59 516	35 258	55 027	+19 769
<i>Directe verhuur</i>	9 849	28 219	14 800	18 820	18 840	+20
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	3,8	5,4	5,3	4,4	6,1	-
Hotels	2,3	2,3	2,6	2,2	2,6	-
<i>Gastenkamers</i>	2,4	2,5	2,2	1,9	2,1	-
Vakantieparken	6,5	5,7	6,5	7,7	11,7	-
Vakantiecentra	2,2	2,2	2,3		1,7	1,7
Jeugdlogies						
Kortkampeerplaatsen	3,1	2,5	2,8	2,2	2,4	-
Vakantielogies	-	-	-	2,1	2,3	-
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	21,6	21,9	20,5	16,1	21,2	-
<i>Directe verhuur</i>	11,7	16,5	11,9	12,7	12,9	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers. De cursiefgedrukte cijfers zijn inschattingen door Westtoer.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.18:
Herkomst van tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Aankomsten	1 746 357	1 739 014	1 944 340	2 052 160	2 062 100	+9 940
België	1 632 433	1 644 244	1 855 990	1 935 220	1 946 360	+11 140
Nederland	38 911	33 535	25 150	33 530	33 050	-480
Duitsland	24 533	17 020	15 380	29 840	29 110	-730
Frankrijk	33 545	26 217	28 270	33 600	33 590	-10
Verenigd Koninkrijk	1 439	1 156	1 890	1 240	1 250	+10
Luxemburg	10 136	12 702	12 490	14 660	14 620	-40
Niet-buurlanden	5 360	4 140	5 170	4 070	4 120	+50
Overnachtingen	13 300 363	12 469 672	12 097 400	13 609 780	13 576 680	-33 100
België	12 086 567	11 554 667	11 252 880	12 631 990	12 607 930	-24 060
Nederland	438 507	299 851	244 480	320 360	314 970	-5 390
Duitsland	251 915	173 835	158 670	246 030	238 730	-7 300
Frankrijk	253 487	186 392	194 670	196 530	197 730	+1 200
Verenigd Koninkrijk	17 564	10 162	8 020	11 430	11 590	+160
Luxemburg	114 114	155 919	151 520	141 220	135 710	-5 510
Niet-buurlanden	138 209	88 846	87 160	62 220	70 020	+7 800
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)	7,6	7,2	6,2	6,6	6,6	-
België	7,4	7,0	6,1	6,5	6,5	-
Nederland	11,3	8,9	9,7	9,6	9,5	-
Duitsland	10,3	10,2	10,3	8,2	8,2	-
Frankrijk	7,6	7,1	6,9	5,8	5,9	-
Verenigd Koninkrijk	12,2	8,8	4,2	9,2	9,3	-
Luxemburg	11,3	12,3	12,1	9,6	9,3	-
Niet-buurlanden	25,8	21,5	16,9	15,3	17,0	-

Bron: Westtoer

Tabel 2.19:

Spreiding van verblijfstoerisme in commercieel logies (overnachtingen) over het jaar, Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Januari	248 660	185 961	197 007	177 843	194 925	+17 082
Februari	447 554	356 923	342 981	398 532	413 085	+14 553
Maart	532 758	417 241	518 786	482 848	647 749	+164 901
April	1 744 971	1 422 757	1 118 138	1 284 047	1 086 064	-197 983
Mei	1 354 081	1 346 741	1 096 450	1 046 505	1 032 498	-14 007
Juni	1 897 227	1 587 730	1 257 234	1 266 491	1 207 383	-59 108
Juli	2 856 591	2 689 221	2 206 289	2 232 460	2 206 642	-25 818
Augustus	2 949 492	3 027 411	2 521 742	2 352 977	2 341 555	-11 422
September	1 876 967	1 573 536	1 247 653	1 141 459	1 197 884	+56 425
Oktober	923 617	798 356	735 005	757 622	802 964	+45 342
November	616 683	629 692	496 300	447 855	420 235	-27 620
December	870 742	881 294	752 102	766 980	689 727	-77 253
Totaal	16 319 343	14 916 863	12 489 687	12 355 619	12 240 711	-114 908
% jul / aug commercieel logies	35,6	38,3	37,9	37,1	37,2	-
% jul / aug tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen	31,6	33,3	32,4	29,8	30,3	-

In de FOD-Economie cijfers zijn vanaf 2012 gastenkamers en vanaf 2014 vakantielogies opgenomen. Vanaf 2015 zijn enkel aangemelde, erkende en vergunde logies meegenomen in de FOD-Economie cijfers.

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Tabel 2.20:
Bezoekers aan attracties, Kust

	2015	2016	2015-2016
Januari	29 796	33 382	+3 586
Februari	40 745	57 602	+16 857
Maart	61 905	100 102	+38 197
April	289 328	208 255	-81 073
Mei	303 864	237 839	-66 025
Juni	241 775	223 648	-18 127
Juli	400 566	399 057	-1 509
Augustus	490 068	458 408	-31 660
September	171 021	185 561	+14 540
Oktober	140 674	189 480	+48 806
November	147 814	148 381	+567
December	145 427	116 495	-28 932
Totaal	2 462 983	2 358 210	-104 773
% juli / augustus	36,2	36,4	-
Aantal attracties in steekproef	30	30	-

Volgende attracties werden opgenomen:

Knokke-Heist: Het Zwin (heropening - zomer 2016), For Freedom Museum, Sincfala.

Zeebrugge: Seafront, Rederij Franlis.

Blankenberge: Belle Epoque Centrum, Serpentarium, Storms, Zuivelmuseum.

Oostende: Albatros Noordzee Cruises, Amandine, Fort Napoleon, Franlis Zeetochten, James Ensorhuis, Mercator (dicht voor renovatie sedert oktober 2015 heropening in april 2017), Mu.Zee, Provinciedomein Raversyde, Stadsmuseum, Stedelijk Noordzee Aquarium.

Middelkerke: Kusthistories, Les Zéphyr.

Nieuwpoort: Westfront.

Koksijde: Abdijmuseum Ter Duinen, BC Doornpanne, NAVIGO Nationaal Visserijmuseum, Zuidabdijmolen.

De Panne: BC De Nachtegaal, Cultuurhuis De Scharbiellie, Plopsaland, Plopsaqua (geopend 2015).

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.21:
Aantal dagtoeristen naar de Kust

	2007	2009	2013	2015	2016	2015-2016
Januari	607 000	569 000	350 000	419 000	453 000	+34 000
Februari	815 000	798 000	418 000	705 000	574 000	-131 000
Maart	1 061 000	1 084 000	799 000	904 000	966 000	62 000
April	2 346 000	2 016 000	1 517 000	1 909 000	1 418 000	-491 000
Mei	1 653 000	1 970 000	1 573 000	1 779 000	1 765 000	-14 000
Juni	1 483 000	1 612 000	1 482 000	1 669 000	1 353 000	-316 000
Juli	2 919 000	3 028 000	3 315 000	2 780 000	3 022 000	242 000
Augustus	3 332 000	3 719 000	3 359 000	3 456 000	3 334 000	-122 000
September	1 453 000	1 337 000	1 378 000	1 127 000	1 634 000	507 000
Oktober	1 041 000	989 000	958 000	1 099 000	1 273 000	174 000
November	605 000	800 000	845 000	916 000	956 000	40 000
December	697 000	687 000	821 000	945 000	872 000	-73 000
Totaal	18 012 000	18 607 000	16 815 000	17 707 000	17 618 000	-89 000
% juli / augustus	34,7	36,3	39,7	35,2	36,1	-

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem

Tabel 2.22:
Aantal gebruikers overzetboten, Kust

	Nieuwpoort				Oostende			
	2014	2015	2016	2015-2016	2014	2015	2016	2015-2016
Januari	0	3 200	4 587	+1 387	20 535	11 385	17 024	+5 639
Februari	0	12 327	4 897	-7 430	23 121	24 265	21 039	-3 226
Maart	0	11 613	9 539	-2 074	49 251	26 034	36 093	+10 059
April	15 984	35 755	25 521	-10 234	66 005	52 656	47 260	-5 396
Mei	13 487	31 342	21 366	-9 976	59 901	58 693	64 295	+5 602
Juni	10 511	30 758	10 411	-20 347	57 365	55 310	51 485	-3 825
Juli	20 385	55 184	71 328	+16 144	91 783	91 056	120 202	+29 146
Augustus	19 649	65 834	66 872	+1 038	82 762	108 573	112 693	+4 120
September	11 060	33 349	11 408	-21 941	57 612	46 942	63 445	+16 503
Oktober	17 364	10 259	14 414	+4 155	45 804	44 614	48 429	+3 815
November	13 805	13 050	11 445	-1 605	30 490	28 845	29 128	+283
December	5 939	7 787	7 140	-647	19 160	30 675	26 676	-3 999
Totaal	128 184	310 458	258 928	-51 530	603 789	579 048	637 769	+58 721
% juli / augustus	31,2	39,0	53,4	-	28,9	34,5	36,5	-

Bron: MDK

Deel 3: Omzet en bestedingen

Tabel 3.1:
Omzet uit bestedingen van toeristen, Kust

	2016 in miljoen euro	2016 in %
Hotels	181,5	6,3
Gastenkamers	7,9	0,3
Vakantiecentra & -parken	121,0	4,2
Kortkampeerplaatsen	21,9	0,8
Jeugdlogies	24,1	0,8
Vakantielogies	2,4	0,1
Verhuur via toeristische verhuurkantoren	214,3	7,4
Directe verhuur (via eigenaar/ derde)	224,0	7,7
Commercieel logies (vakantiegangers)	797,1	27,6
Vakantiewoningen	1 153,9	39,9
<i>Variabel</i>	565,9	19,6
<i>Vast</i>	588,0	20,3
Langetermijnkampeerplaatsen	175,0	6,1
<i>Variabel</i>	118,1	4,1
<i>Vast</i>	56,9	2,0
Tweedeverblijfstoerisme	1 328,9	46,0
Jachthavens	22,1	0,8
Dagtoerisme	682,8	23,6
Meeting industrie	60,0	2,1
Totale bestedingen	2 890,9	100,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.2:

Directe bestedingen (per persoon) van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in euro), 2016

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,00	30,15	-
Terras, tearoom, café en snacks	23,00	17,56	17,42
Aankopen voedingen en drank	1,00	7,57	12,26
Algemene shopping	10,00	7,94	10,32
Transport	3,00	0,85	0,43
Andere	1,00	2,40	1,26
Per persoon/dag of nacht	39,00	66,48	41,68
Per persoon/per verblijf	39,00	323,88	283,45

Bron: Westtoer

Tabel 3.3:
Omzet uit directe bestedingen van kusttoeristen (vakantie) naar bestedingscategorie (in miljoen euro), 2016

	Dagtoeristen (excl. deze die met autocar komen)	Vakantiegangers commercieel logies	Tweedeverblijfsgebruik vakantiewoningen (variabele uitgaven)
Logies	0,0	361,5	0,0
Terras, tearoom, café en snacks	402,2	210,6	236,5
Aankopen voedingen en drank	24,3	90,8	166,5
Algemene shopping	178,8	95,3	140,0
Transport	46,8	10,2	5,8
Andere	20,9	28,7	17,1
Directe bestedingen (o.b.v. variabele bestedingen pppn)	672,9	797,1	565,9
Vaste bestedingen op jaarbasis	-	-	588,0

Bron: Westtoer

Tabel 3.4:

Alternatieve inschatting op basis van omzet uit bestedingen van kusttoeristen voor 2016

1 VTE directe werkgelegenheid per 100 000 euro en 0,5 VTE indirecte werkgelegenheid

	2016
Directe werkgelegenheid	28 909
Indirecte werkgelegenheid	14 455
Totale werkgelegenheid	43 364

Bron: Westtoer

Deel 4: Logiescapaciteit naar kustgemeente

Tabel 4.1:
Capaciteit in bedden per kustgemeente, 2016

Logiesvorm	DP	Kok	NP	Mid	O'de	Bre	DH	Bla	Zee	KH	Kust
Hotels	1 162	529	920	1 022	4 304	189	1 089	2 286	192	1 708	13 401
Gastenkamers	36	155	126	65	108	18	246	75	0	142	971
Vakantieparken (centrale verhuur)	0	1 415	0	0	0	0	2 585	0	0	0	4 000
Kortkampeerplaatsen (≤ 31 dagen)	4 084	312	1 892	3 551	248	1 863	2 273	742	0	544	15 509
Vakantiecentra	0	726	1 031	80	1 621	0	0	1 619	0	0	5 077
Jeugdlogies	826	1 723	731	569	368	801	312	260	0	80	5 670
Vakantielogies	122	16	38	36	106	10	54	275	0	54	711
Enkel commercieel gebruik	6 230	4 876	4 738	5 323	6 755	2 881	6 559	5 257	192	2 528	45 339
Individuele vakantiewoningen	36 865	72 240	44 840	75 140	39 690	6 870	33 070	31 510	3 585	106 040	449 850
Vakantiewoningen op vakantieparken/ tweede verblijfparken	2 145	7 380	3 390	6 880	0	3 330	6 020	0	0	0	29 145
Langetermijnkampeerplaatsen	1 760	3 258	2 564	26 103	1 136	21 891	22 246	4 776	0	3 504	87 238
Gemengd gebruik (verhuur + tweede verblijf)	40 770	82 878	50 794	108 123	40 826	32 091	61 336	36 286	3 585	109 544	566 233
Totale beddencapaciteit	47 000	87 754	55 532	113 446	47 581	34 972	67 895	41 543	3 777	112 072	611 572

Bron: Westtoer, VLIS en gemeenten

Gegevens uit deze uitgave mogen openbaar worden gemaakt mits uitdrukkelijke bronvermelding.

Westtoer apb
Koning Albert I laan 120
8200 Sint-Michiels (Brugge)
Tel. +32 50 30 55 00
Fax +32 50 30 55 90
www.westtoer.be
info@westtoer.be

